

Mente & Manu

TALLINNA TEHNIKA ÜLIKOOLI AJALEHT

Eesti tänab 2002

Eesti Vabariigi Presidendi Arnold Rüütli 4. veebruari 2002 otsuses on öeldud:

“Seoses iseseisvuspäevaga tänab Eesti Vabariik teadlasi, kultuuritegelasi, riigiametnikke, loodushoidjaid, eestluse ja järjepidevuse hoidjaid, vabandusvõitlejaid ja paljude eluvaldkondade esindajaid, kes oma tegevusega on kindlustanud Eesti omariiklust. Eesti Vabariik tänab meie toetajaid maailmas.

Eesti Vabariigi eriline tänu kuulub neile Eesti Vabariigi Ülemnõukogu liikmetele, kes augustis 1991. a. hääletasid Eesti taasiseseisvumise poolt, toonastele valitsuse liikmetele ja kohalike omavalitsuste taastajatele.”

Seoses iseseisvuspäevaga ning riigi ja rahvale osutatud teenete tunnustamiseks annab president A. Rüütel 2002. a. iseseisvuspäevaks järgmistele Tallinna Tehnikaülikooli töötajatele Eesti riikliku autasu.

Riigivapi IV klass

Jaak Leimann – organisatsiooni ja juhtimise õppetooli juhataja, professor

Valgetähe III klass

Boris Tamm – emeriitprofessor, akadeemik

Raimund-Johannes Ubar – arvutitehnika ja –diagnostika õppetooli juhataja, professor, akadeemik

Valgetähe IV klass

Dimitri Kaljo – Geoloogia Instituudi aluspõhja osakonna juhataja, akadeemik

Sulev Mäeltsemees – regionaalpoliitika õppetooli juhataja, professor, TTÜ nõukogu juhataja

Arvo Ots – soojusenergeetika õppetooli professor, akadeemik

Endel Risthein – emeriitprofessor

Valgetähe V klass

Tanel Tammet – võrgutarkvara õppetooli juhataja, professor

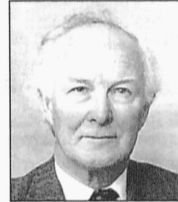
Mart Ummelas – raadioajakirjanik, ülikooli ajalehe “Mente et Manu” toimetaja

Jaak Leimann

Raimund-Johannes Ubar

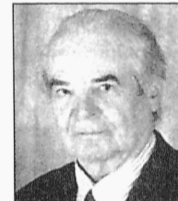
Dimitri Kaljo

Sulev Mäeltsemees

Arvo Ots

Endel Risthein

Tanel Tammet

Mart Ummelas

Õnnitleme!

Teaduspreemiad

Eesti Vabariigi 84. aastapäeval tehakse teatavaks EV teaduspreemiade järjekordsed laureaadid. Järgmises lehes loodame teada anda, kellele Tehnikaülikooli teadlastest seekord teaduspreemia määrati. **M&M**

Ferdinand Petersen – 115

Eesti Vabariigi 84. aastapäeval väärib meenutamist, et üks meie alma materi asutajaid 1918. a – Ferdinand Petersen – aitas rajada teed Eesti Vabariigi loomisele ja kindlustamisele.

Ferdinand Petersen sündis 115 aastat tagasi, 13. märtsil 1887 metsavahi talus Kõrvemaal. Petrogradi PI diplomiga hüdrotehnika insener F. Petersen oli 1917–18 Eesti Maavalitsuse tehnikaosakonna juhataja. Eesti Vabariigi väljakuulutamise päeval, 24. veebruaril nimetati “Iseseisvusmanifesti” sõnastamisel osalenud F. Petersen Ajutise Valitsuse teedeministriks. Temale langes ka au kirjutada alla Eesti esimesele välislepingule (19. novembril 1918 Riias) võimu ja varade ülevõtmise kohta Saksa riigilt. Jaanuarist märtsini 1919 võitles ta Vabadussõjas Lõuna-Eesti rindel. Hiljem oli F. Petersen Asutava Kogu liige, maaseaduse koostajaid ning maareformi korraldaja. Eemaldunud poliitilisest elust, pühendus ta oma talu, koha-

liku elektrijaama, villavabriku ja saeveski rajamisele ning töötas eraviisilise tehnikaekspertina. Avalikus elus jätkas mõjukat tegevust inseneriorganisatsioonides ja insenerihariduse edendamise huvides, oli Eesti Tehnilise Järelevalve Seltsi juhatuse esimees jne.

Aastail 1918–23 oli F. Petersen seotud Tallinna Tehnikumiga (TT), olles Eesti Tehnika Seltsis insenerikoolile õppekavade koostamise komisjoni esimees, TT hoolekogu esimees, hüdrotehnikaosakonna juhataja ja õppejõud. 1930. aastail tegutses TTle ülikooli õiguste saavutamise nimel.

Pagulasena Saksamaal ja USA-s töötas vesiehitiste ja –jõujaamade projekteerimise büroodes, oli eestlastest inseneri ühendava Tehnika Koondise asutaja ja esimees.

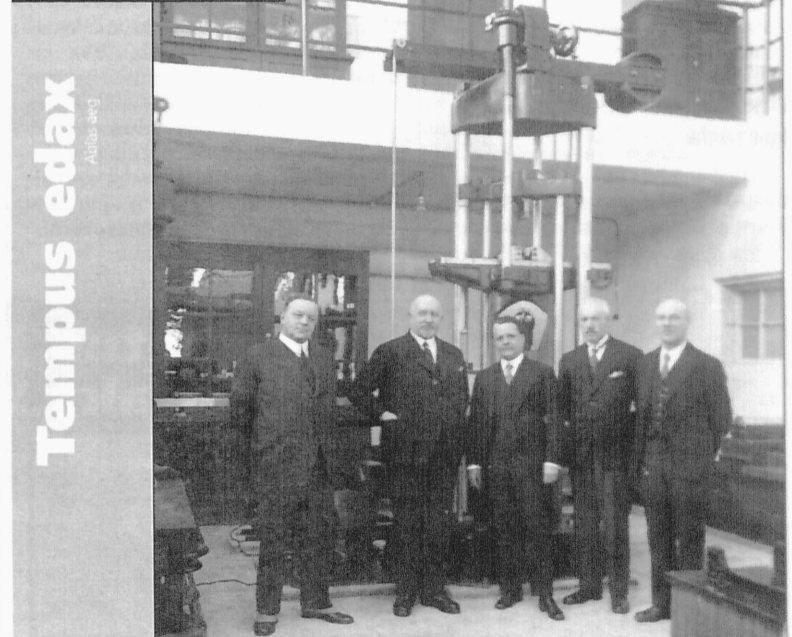
Ferdinand Petersen (a-ni 1938 Peterson) suri 18. veebruaril 1979. a. Põhja-Carolinas.

Tema üks poegadest – matemaatik Ivar-Heldur Petersen on TTÜ Küberneetika Instituudi mehaanika ja rakendusmatemaatika osakonna peateadur.

Imbi Kaasik

Ferdinand Petersen (paremalt teine), Ottomar Maddison (vasakult teine) ja Egon Leppik (paremalt esimene) ning kaks väliskülast Tallinna Tehnikumi tugevuslaboris 1933. a.

Globaliseerumisest ja konkurentsivõimest ülikoolimaailmas I

prof Toomas Rang
elektroonikainstituudi
direktor

Viimase aja kõige olulisemaks märksõnaks maailmas on kujunemas globaliseerumine, ja see märksõna pureb ka meid. Globaliseerumisest tingituna muutuvad kardiinaalselt info- ja finantsfaarid, mille tulemusena ähmastuvad oluliselt piirid lääneriikide vahel, kuid samas tekivad palju suuremad tõkked arenenud maade ja kolmanda maailma piiridele. Kuhu see piir tõmbub Eesti kontekstis, ei ole täna veel päris selge. Eesti on paljude globaliseerumisprotsesside suhtes perifeerias. Majanduses oleme rohkem kolmanda maailma kandidaat. Inforevolutsioonis tahaksime progressi trammis pileti lunastamise asemel ilmselt jänest sõita. Inimkapitali arendamine on aga tegelikult täielikult unarusse jäetud. Seega kõigile oma EL suunalistele püüdlustele vaatamata, kipub seis päris nutune olevat. On räägitud investeringute tõstmiseks inimkapitali, tehnika-alasesse koolitusse ja teadusesse, et vältida vajumist kolmanda maailma tasele. On ju hästi tuntud fakt, et kolmas maailm loob üldjuhul rikkust muul viisil! Meie reaalsus edastab aga hoopis teistsugust sõnumit.

Pakuksin ainult paar näidet Eesti tänastest tegelikest ettevõtmistest. Eesti Teadusfondi grantide aastaeelarve, kurikuulsa GIBBi nõustamise honorar ja Eesti brändi kujundamine 2002. aasta eelarve mahud on kõik enam vähem ühesugused. Vastuvõtt tehnika- ja loodusteaduste valdkondades ülikoolidesse on aastal 2002 umbes 2% väiksem kui oli aastal 2001. Samal ajal on plaanis oluliselt suurendada (ligi 2 korda) õpetajate koolitust Tartu Ülikoolis. (Hoogsad debaadid koolitustellimuse kujundamiseks alles käivad. M&M) EV Haridusministeeriumi kolimine Tartusse on neelanud vahendeid umbes 100 miljoni krooni ulatuses. Niipalju siis maailma ja meie asjast, millest ka Tehnikaülikooli eluolu oluliselt sõltub.

Missuguses keeles õpetada

Alustaksin aga hoopis keelest. Olles hiljuti Soomes, avastasin eneselegi

ootamatult, et õpetamise keele teema on Soomes üks kõige kuumeid teemasid. Võiks öelda, et tipp-teema kõrgkoolituse vallas on see, millises keeles peaks Soomes toimuva õpetus "kuumadel" ja prioriteetsetel aladel. On alanud protsess, kus pea kõik Soome kõrgkoolid valmistavad palavikuliselt ette või on juba käivitanud ingliskeelse õppe. Eriti aktiivsed on selles vallas ülikoolid. On jõutud arusaamani, et püsimiseks rahvusvahelises konkurentsis tuleb olulistest valdkondades, milleks on info- ja kommunikatsioonitehnoloogiad, energeetika, materjaliteadus ja bio- ning geenitehnoloogiad, viia õpe inglise keele põhiseks ja seda ka Soome enda tudengitele.

Tampere ülikooli ühe silmapaistva biotehnoloogia professori radikaalne arvamus on järgmine: "Soome keel on kultuurikeeleks ainult Soomes ja tema väga lähedases ümbruses. Kaugemal väljaspool nimetatud areaali ei oma soome keel mitte mingisugust tähendust ei suhtluse tasandil ega ka tehnoloogilise know-how kandjana. Ning see peaks olema piisavaks põhjenduseks, miks tuleb tehnoloogiliste ja loodusteaduslike erialade õpetus ülikoolides muuta inglise keele põhiseks". Tuleb nentida, et see on ikkagi väga karm seisukohavõtt. Eks ta vist sarnaneb natuke prof Tulviste mõningate aastatetaguste mõtteavaldustega.

Vaatamata kõikidele arusaadavatele püüetele emakeele kaitsmiseks on Soome lahe põhjakaldal lähenetud probleemile ülimalt pragmaatilisel: selleks, et püsida globaalses konkurentsis, on vaja tegutseda kiiresti ning otsustavalt. Ning mis kõige kummalimiseks, sellise "löbu" maksab kinni Soome riik! Sellega seoses kerkib päris mitu küsimust. Mitu inglise keele põhiseks õppekava on meie ülikoolis käigus täna? Mitu ainet tegelikult (mitte ei plaanita lugeda kunagi kauges tulevikus) loetakse inglise keeles meie ülikoolis? Mitu tudengit õpib Tehnikaülikoolis inglise keeles? Ei saa öelda, et meil poleks selles vallas midagi ette võetud. Koostamisel on kokku viis, sh neli välisüliõpilastele mõeldud, õppekava. Toimub siiski juba ka mõningate ainete lugemine inglise keeles. Kahjuks on põhiliselt välisüliõpilastele mõeldud kavad praktiliselt suletud eesti tudengitele, kuna planeeritav õppemaks osutub ilmselt meie inimestele ülejõu käivaks. Viimane fakt teeb natuke õn-

netuks. Ei maksaks vist ületähtsustada raha eest õppimist. Probleemide üle pikalt arutama jäädes oleme aga hiljem sunnitud Venemaa endise peaministri Tšernomördini kombel nentima, et tahtsime ju parimat, aga välja tuli nagu tavaliselt või veelgi kehvemini.

Missuguseid õppekavasid vajame

Teise probleemina näen teatavat olukorra kahest uute õppekavade loomisest. Minule üllatavalt ületavad hetkeseisu tulemused oluliselt esialgseid ootusi. Kahjuks ei ole tegelikud ressursivajadused siiani siiski tõsiselt avaliku arutelu all olnud. Õppekavade ja õppeainete arvu numbriline vähenemine on küll teatatud määral toimunud, kuid tõelise ökonoomiani on siiski veel pikk maa käia. Tõepoolest, tõstatub küsimus sellest, kas me oleme üldse suutelised oma õpet realiseerima rahvusvahelist taset silmas pidades sellises mahus, nagu me seda täna planeerime. Eelarvelist õpperaha ei paista ju kuskilt juurde tulevat. Kah-

juks ei ole tehnika-alad nii kohane misvõimelised, nagu on seda humanitaar-, sotsiaal- ning osaliselt ka loodusteaduse erialad, kus on praktiliselt võimalik iga EV Haridusministeeriumi mõtteväljatust õpetamise uutest prioriteetidest kohe ka finantsideks realiseerida. Sellisele fleksibile orientatsiooniga ülikoolid riisuvad aga "koore" tehnikaalade eest ära.

Kui rääkida veel õpperessursidest, siis need sõltuvad täna ju otseselt nii tudengite kui ka kava haldavate institutsioonide arvust. Enam vähem korraldiku äraelamise tagab institutsioonile "isikliku" õppekava olemasolu või siis "suur vastuvõtt", juhul kui õppekava on mitme üksuse peale ühine. Parim variant on "suur isiklik" õppekava. Kahjuks on ta ka kõige kallim lahendus. Kuna aga rahastamine on üles ehitatud enam-vähem eespool nimetatud printsipi-dest lähtudes, siis oleks ju institutsioonidel selge rumalus kuidagi teisi- ti kaituda ning püüda mõistlikku koostööd luua. Kavakeske mõtlemise mallist oleme seega täna sama kaugel nagu viis või kümme aastat tagasi.

Jätub järgmises M&M numbris

Õpingukava elektroonne deklareerimine

Haldusinfosüsteemi projektrühm annab kevadsemestril infotehnoloogia teaduskonna baasil katse-ekspluatatsiooni TTÜ õpingukavade registri, mis loob eelduse õpingukavade käsitsi koostamisest ja töötlemisest loobumiseks. Registris on töökohad

- üliõpilasele õpingukava koostamiseks;
- õppejõule aine kuulajaskonna moodustumise jälgimiseks ja vajadusel reguleerimiseks;
- õppeosakonna töötajale;
- dekanaditöötajale.

Alanud kevadsemestril on kavas ainult süsteemi katsetamine lootuses, et järgmisest semestrist, kui või-

malikud vead on parandatud, saab võtta selle stationsaarsesse kasutusse kogu ülikooli ulatuses. Kaob iga semestri algusele iseloomulik paberuuputus dekanatides, õppejõul on võimalus jälgida reaajas oma kuulajaskonna kujunemist ja ta näeb juba punase joone päeval selle tegeliku suurust jne. Esialgu saavad süsteemi kasutada ainult infotehnoloogia teaduskonna üliõpilased ja vigade vältimiseks on vajalik dekanati esitada ka väljatrukud koostatud õpingukavast. Täpsem info üliõpilastele intranetis, teaduskonna dekanadis ja teadetetahvilil.

Tiit Nirk
õppeosakond

ALMA MATER JÄTTIS HÜVASTI: Laupäeval, 9. veebruaril jäeti aulas hüvasti TTÜ kauaaegse rektori akadeemik Boris Tammega. Tema ärasaatmisel kõnelesid rektor Andres Keevalik, TA president akadeemik Jüri Engelbrecht, Cybernetica AS juhatuse esimees akadeemik Ülo Jaaksoo, IFACi endine president Manfred Thoma, muusikute nimel meenutas lahkunut ja esitas tema lemmikmeloodia Peeter Saul, koolivendade poolt tegi järelehüüde Heiti Sommer; laulis Tehnikaülikooli Akademiiline Meeskoor.

Toimetatus & kontakt

Tallinna Tehnikaülikooli ajaleht *Mente et Manu*

Vastutav väljaandja	Olavi Pihlamägi	19086 Tallinn, Ehitajate tee 5 (I-214)
	tel 620 3590	faks 620 3591
Toimetaja	Mart Ummelas	e-mail: martu@staff.ttu.ee
	tel 620 3615	www.ttu.ee/ajaleht/
Küljendaja	Reimo Leedjärv	

Julia Pajuste pärandfondist

Teedealase õppe propageerimiseks on Julia Pajuste pärandvara loonud Tallinna Tehnikülikooli ehitusteaduskonna transpordiehituse eriala üliõpilastele stipendiumifondi.

Väliseestlased Alfons ja Julia Pajuste veetsid nooruspõlve ja kooliaastad Eestis.

Alfons sündis 1907 Ruilas (Harjumaal) viinameistri pojana. Ta tuli noorelt Tallinnasse, kus tänu oma heale äriavastule ja energilisusele kiirelt läbi lõi ning juba kahekümnele saavutas ärijuhi positsiooni ühes kaubamajas. Kaubanduses ta karjäär jätkus, peagi juba kaupluseomanikuna.

Julia oli pärit Võsult, hariduse sai Rakvere Kommertsgümnaasiumis. Ka tema tuli Tallinnasse, kus tutvus samas äris töötava Alfonsiga. Enne abiellumist 1937 aastal õppis Julia inglise keelt Inglismaal *au-pair*ina töötades, omandades oskusi, mida hilisemas elus vägagi tarvis läks

Kolmekümne aastate lõpuks oli perekond loonud ühe suurima veini- ja delikatessiäri Eestis. Oma sellealaste teadmisi käidi mitu korda täiendamas Prantsusmaal ja mujal Euroopas. Nõukogude okupatsiooniga lõppes küll nende äritegevus, kuid siiski õnnestus Alfonsil veel 1942. aastal pidada Tallinna ainukest viinakauplust.

1944. aastal põgenes abielupaar sõja eest Rootsi. Kuna Rootsi seadused endise äri eest ei lubanud tegelda, rajas Alfons bakeliiditööstuse Pollobak, mis turul edukalt läbi läi. Kuid Rootsi ebaseabiilne majanduslik ja poliitiline olukord ning N. Liidule välja andmise oht sundisid 1961. aastal Pajusteid sealt lahkuma.

Uueks koduks valiti Toronto linn Kanadas. Kuna bakeliidiäri oli olnud edukas, siis jätkati Kanadas samaga.

Samaaegselt osalesid nad aktiivselt väliseestlaste seltsielus. Alfons Pajuste eestvõttel rajati ka Toronto Eesti Majandusklubi, mille esimeseks presidendiks ta ise ka oli. Seitsmekümneandatel müüs ta oma tehase ning siirdus tegutsema börsile. Ja jällegi oli tal õnne.

Alfons ja Julia Pajuste soovisid oma päranduse jagada Eestis heategevuslikuks otstarbeks. Kuigi nad ise pole teedehitusega seotud olnud, on Julia lähisugulaste hulgas Järvamaal tegutsenud 3 põlvkonda (varsti tegutseb juba 4. põlvkond) teemeistreid. Võib-olla seepärast ongi üks osa Julia Pajuste pärandvarast antud Tallinna Tehnikülikooli juurde moodustatud teedetudengite stipendiumifondi. Teede valdkonnaga haakub suurepäraselt ka Alfons Pajuste moto, mis teda läbi elu saatis – "Kui teed ei ole, siis rajan selle ise" (ladina keeles *Aut inveniam viam, aut faciam*).

Stipendiumi võivad taotleda: bakalaureuseõppe üliõpilased alates teisest õppeaastast, kellel on eelmise semestri deklareeritud õppekava täidetud täies ulatuses vähemalt hindele hea (3) ja magistrandid alates teisest semestrist, kellel on eelmise semestri deklareeritud õppekava täidetud täies ulatuses vähemalt hindele väga hea (4). Stipendiumi suurus on bakalaureuseõppe üliõpilasele 1500 krooni ja magistrandile 2500 krooni kuus. Stipendiumi määramise tingimused on täpsemalt kirjutas teedeinstituudi teadetetahvlil 3. korpuse 3. korrusel.

prof Maano Koppel
teedeinstituudi direktor

Personal täieneb konkursi korras

Järjest rohkem värvatakse Tallinna Tehnikülikooli mitteamakadeemilist personali avalike konkurssidega. Alates eelmisest aastast on selles valdkonnas olukord mõnevõrra muutunud. Nüüd on personaliosakond välja töötanud korra, mille järgi hakkab toimuma mitteamakadeemilise personali värbamine ja valik.

Töötaja värbamine toimub struktuuriüksuse juhi ja personaliosakonna arendusspetsialisti koostöös.

Vakantsete ametikohtade täitmine algab töökirjelduse koostamisest. Töökirjeldus koosneb töökohustustest, vastutusvaldkonnast ja töötingimusest. Järgmise sammuna tuleb koostada isiku kirjeldus: millised eeldused, oskused ja teadmised on vajalikud sellele ametikohale asumiseks. Nii töökirjelduse kui isiku kirjelduse koostamisel on abiks esildise blankett töötaja värbamiseks.

Edasi toimub personali otsinguviisi valik, s.t kuidas leitakse ametikohale

uus töötaja, kas ülikoolist või väljastpoolt seda, kas ajalehekuulutusega või ilma jne. Kõik avalike konkursside kuulutused avaldatakse TTÜ personaliosakonna koduleheküljel. Peale kuulutuse ilmumist laekuvad Tehnikülikooli personaliosakonda kandidaatide CVd ja toimub nende analüüs. Väljavaliitud kandidaadid kutsutakse intervjuule ning vajadusel kasutatakse ka täiendavaid valikumeetodeid (teste, esseesid) ja tehakse taustauuringut. Parimale kandidaadile tehakse tööpakkumine ning teistele konkursil osalenutele saadetakse äraütlemiskirjad.

Täpsemalt saab TTÜ mitteamakadeemilise personali valiku ja värbamise protseduuriga tutvuda TTÜ kodulehekülje **dokumendiregistris personaliosakonna** alajaotuse "Korrad" all.

Hedvi Valgemäe
personaliosakonna
arendusspetsialist

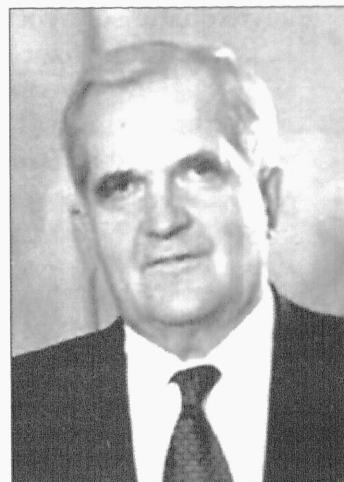
Toivo Pappel 60

Jah, nii see on – 17.veebruarist on kuus aastakümnet ka Toivo Pappeli tugeval turjal.

Juubilar ise jätnuks selle teetähise äramärgimise meelsamini ära ja rassinuks tavarütmis tööd teha. Kuid kolleegid mehhatroonikainstituudist olid teist meelt: struktuuriüksuse aruande koostamise tuhin kõigil alles kätes ja nii ahvatlev oleks professor Toivo Pappeli masinate diagnostika ja masinamehanika alasele teadus- ja õppetegevuse statistikale seletavat tausta otsida – et kust ja kuidas selle äärmiselt rahuliku ja heatahtliku kolleegi kohusetunne, töökus ja jõud kõik tulnud on?

Sünnijärgselt on Toivo Pappel küll tallinlane, kuid oma esimese töökarastuse sai ta Märjamaal, kus 1960.a. keskkooli lõpetas. Küllap sealt on pärit ka juubilaris spordilembus – oli ta ju koolipõlves edukas maadlusmatil –, mis teda tänagi regulaarselt kaks korda nädalas sulgpliplatsile viib. Taas tallinlasena on 1960.a. seotud meie *alma materiga*: 1960-65 masinaehitustehnoloogia üliõpilasena ja aastast 1966 laborijuhatajana, aspirandina, assistendina, vanemõpetajana, dotsendina ja professorina – tooljuhatajana. 1988-91 oli ta mehaanikateaduskonna teadusprodekaan, 1992-2000 masinaõpetuse instituudi direktor.

Juubelihetkel on Toivo Pappel mehhatroonikainstituudi lugupeetud professor, kelle tegevuste kõiki säravaid tahke ühes lühikeses juubelijutus üles lugeda on lootusetu üritus. Kuid ega ülalmainitud küsi-

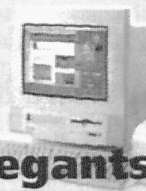
mus sellepärast vastuseta jää: piisab, kui temaga üheskoos mõnda töövankrit vedada või mis tahes muus ettevõtmises osaleda. „Lätted on lapsepõlvkodus, koolides ja oma loodud perekonnas“, oleks vastus.

Taalise vanaisa pihku usalduslikult oma kätt sirutades meie tänase juubilaris lapselapsel praegu ilmselt veel ei adu, kui suur õnn neile on antud, kui hindamatud lätted neile eluteele kaasa on võtta. Soovime tolele õnneandjale endale samuti palju inimlikku õnne, tervist tervisevaenulikus õppejõutöös ja jaksu kõik kord ettevõtet, maksu mis maksab, korraldada lõpuni viia – nii nagu alati teinud oled.

Järgmise juubelini, kolleeg Toivo Pappel!

Mehhatroonikainstituut

Suurepärased kursused: tee elektroonilisele elegantsile

Tallinna Tehnikülikooli personaliosakonna organiseeritud sisekoolituse kursused TTÜ informaatikainstituudis, kus õppejõuks on Viivi Jock, loovad töötajatele täiesti uued võimalused ja perspektiivid kvaliteetsemaks, efektiivsemaks ja ühtlasi elegantsemaks igapäevatööks kaasaegsel tasemel.

Jaauari lõpul võtsin osa TTÜ informaatikainstituudis korraldatud sisekoolituse kursustest, mille aineks esitlusmaterjalide loomine (programm *PowerPoint*).

Sellel kursusel õpiti ja Viivi Joki juhendamise põhjal tegin presentatsiooni, millega esinesin Tallinna Tehnikülikoolis toimunud rahvusvahelisel sümposiumil "Vananemise katastroofi vältimine".

Istungit juhitanud Ülemaailmse Töötavishoiu Komisjoni President prof Bengt Knave hindas presentatsiooni väga kaasaegseks ning elektrooniliselt elegantseks. See on selge tunnistus kirjeldatud kursuste kõrge tasemest.

Väga hea arvamus TTÜ informaatikainstituudis toimuvatest sisekoolituskursustest kinnistus veebruari alguses toimunud *MS Word* jätkukursusel, kus õppejõuks oli samuti Viivi Jock. Tema stiilse juhendamise all veendusid kursused, et kui tavaliiselt töötatakse *MS Word* tekstitöötlussüsteemiga nagu mööda konarlikku maapinda rasket veoautot juhitudes, siis kaasaegne infotehnoloogia võimaldab teha tekstitöötlust elektrooniliselt elegantset, tulemuslikult ja kiirelt nagu reaktiivlennukiga lennates.

Kõrgetasemeliste sisekoolituse täienduskursuste korraldamine Tehnikülikoolis on väga hinnatav, nad aitavad töötajatel ja õppejõududel saada lahti pettekujutelmadest ("ma saan hakkama", "tean kõike" jne) ning ennast arendada kvaliteetsemaks ja tulemuslikumaks tööks hoopis uuel tasandil. Sellistest kursustest aktiivne osavõtt peaks olema iga endast lugupidava töötaja südameasjaks.

Virve Siirak
töökeskkonna ja ohutuse õppetool

Olete oodatud Eesti Vabariigi
84. aastapäeva pidulikule
KONTSERT-AKTUSELE

TTÜ aulas reedel, 22. veebruaril kell 14.00.
Päevakohane sõnavõtt professor Juhan Laugiselt.
Üliõpilasorganisatsioonide ja
korporatsioonide tervitused.
Kontsertosas TTÜ puhkpilliorkester
Reet Braueri juhatusel.

TTÜ Kõrgem Majanduskool ja Humanitaarteaduskond korraldavad
16.-17. maini 2002 Tallinnas rahvusvahelise teaduskonverentsi
HARIDUS JA MAJANDUS.

Konverentsi peateemad:

- Hariduskorraldus
- Majandus- ja haldusjuhtimiselane haridus
- Tööturg
- Ettevõtlus ja turundus
- Rahandus ja pangandus, finantsjuhtimine
- Riikidevaheline majandus ja haridusalane koostöö

Konverentsist osa võtta soovijail palutakse 25. märtsiks 2002 esitada kirjalikult järgmised andmed:

- ees- ja perekonnanimi,
- akadeemiline kraad (kui on),
- ametikoht ja asutus,
- kontaktandmed: emaili aadress, telefon,
- ettekande pealkiri,
- kokkuvõtte ettekandest, kuni 3 lehekülge eesti, inglise või saksa keeles; palume esitada neil, kes soovivad, et need materjalid avaldataks konverentsi ajaks ilmuvas eelretsenseeritavas kogumikus. Kokkuvõtted avaldatakse esitatud kujul, keelelist korrektoori ei tehta.

Andmed osavõttu kohta ja ettekande teesid palume esitada aadressil 10119 Tallinn, Tõnismägi 14, tuba 9, TTÜ Haridusuuringute keskus, tel/faks (0) 6467148 või saata e-mailiga mai.meriste@ttu.ee.

Pärast registreerimistähtaaja möödumist väljastatakse konverentsi programm, kus on ära märgitud ka konverentsi täpne toimumise aadress.

Ootame huviliste osavõttu!

Connect Eesti rahvusvaheline seminar

Reedel, 15. veebruaril toimus Tallinna Tehnikaülikoolis Connect Eesti rahvusvaheline seminar eesmärgiga arendada sidemeid teaduse ja ettevõtete vahel ning tutvustada Connect Eesti teenuseid alustavatele ettevõtetele ning teadlastele.

Seminaril avasõnavõttu tegi Connect Eesti projektijuht Tarvo Tamm ülevaate Connect Eesti tegevusest ja tulevikuplaanidest. Seminaril esinesid Kalifornia Ülikooli professor Mary Walshok ja Connect Rootsi tegevjuht Örjan Isacson. Johannes Dyring Connect Stockholmist esines teemal "Connect Stockholm hüpplauaprogrammist tehnoloogiamahukatele ettevõtetele". Rootsi patendibüroo Albihns AB patendivolini Helene Fagerlini ettekanne oli "Intellektuaalomandi tähtsus alustavatele tehnoloogiamahukatele ettevõtetele". Eesti ettevõtte kogemusi Connecti hüpplauaprogrammist vahendas Erki Mölder ettevõttest Quattromed OÜ.

Seminar oli mõeldud alustavatele väikese ja keskmise suurusega ettevõtetele, uutele ettevõtjatele, teadlastele ja professionaalsete teenuste pakkujatele.

Tarvo Tamm

Veel palgast

Eelmises M&M ilmunud haldusprorektor Peep Jonase vastuses "Miks palk hilineb?" teeme ühe täpsustuse:

Enne 25. kuupäeva peavad personaliosakonda jõudma esildised ühekordse lisatasu määramiseks, töötajate tööaja arvestuse tabelid peavad palgatalituses olema kas jooksva kuu viimasel või uue kuu esimesel päeval.

Kui allüksuste juhid sellest kinni peavad, siis palk ei hiline!

M&M

Sic!

18. veebruar – 4. märts

Peahoone fuajees avatakse 18. veebruaril kell 13.00 Eesti Vabariigi 84. aastapäeva tähistamiseks scripofiilianäitus "Väärtpaberid Eestis".

Näitusel on väljas väärtpaberid alates 1881. a. (Eesti Kaubalaeva Selts "Linda") kuni aastani 1940 Kostel Gerndorfi erakogust.

Scripofiilia – kolleksioneerimisvaldkond, mille objektideks on kehivuse kaotanud väärtpaberid (aktisiatähed, osatähed, obligatsioonid, pantkirjad, võlakirjad jm) ning nendega seotud dokumendid.

21. veebruar

Sisekoolituse raames korraldatakse ja finantseeritakse järgmisi inglise keele kursusi:

- kesktaasemele,
- kõrgemale kesktaasemele,

- ingliskeelsed presentatsioonid.

Kursusel osalemise eelduseks on tasemetesti sooritamine. Testi saab teha 21. veebruaril kell 16.00 ruumis VI 122. Kursuste toimumise ajad ja kohad täpsustatakse järgmise nädala alguses.

Kellel on test juba tehtud, saavad kursusele registreeruda telefonil 620 2063 või elektronpostiaadressil katrin.toemets@ttu.ee.

22. – 23. veebruar

SA TTÜ Innovatsioonikeskus korraldab seminari-ajurünnaku Tallinna Tehnoloogiapargi äriplaani täiustamiseks, osalevad väliseksperdid Saksamaalt, Soomest, Poolast, USSt ja Lätist.

Ulvi Pihel

avalike suhete osakond

NÕUKOGU ISTUNG

Teisipäeval, 19. veebruaril kell 14.00 on nõukogu saalis TTÜ nõukogu istung.

Päevakorras.

1. Ehitajate tee, J. Sütiste tee ja Mustamäe nõlva vahelise ala detailplaneeringu heakskiitmine.
2. Matemaatika-loodusteaduskonna moodustamine.
3. Majandusteaduskonna ja energeetikateaduskonna akadeemilise struktuuri muudatused.
4. Professorikohtade moodustamine ja likvideerimine.
5. Akadeemik Ilmar Öpiku mälestuse jäädvustamine.
6. Öppekavade kinnitamine.
7. TTÜ Eesti Energeetika Instituudi põhikirja kinnitamine.
8. TTÜ Meresüsteemide Instituudi põhikirja kinnitamine
9. Professorikohtade täitmine konkursi korras – valimised.
10. TTÜ arengukava täitmisest informeerivad rektor ja prorektorid.

Teated, ettepanekud, märkused tel 6 202 010, Viivi Russ, vruus@edu.ttu.ee

MERENDUSE OSA EESTI MAJANDUSES

Eesti Laevaomanike Liit kuulutab välja konkursi teemal "Merenduse osa Eesti majanduses". Vastav töö võib käsitleda valdkonda ka kitsamalt nagu näiteks laevandust, laevanduskonkurentsi, maksustamist laevanduses jne. Konkursile võib esitada ka varem valminud selletemalisi uurimustöid.

Paremaid osavõtjaid hinnatakse preemiatega:

- I preemia 15 000 krooni
- II preemia 10 000 krooni
- III preemia 5000 krooni

Konkursitööde laekumistähtaeg on 1. september 2002.

Tööd tuleb esitada paberikandjal kahes eksemplaris Laevaomanike Liitu aadressil Luise 1A, 10142 Tallinn.

Töid hindab Laevaomanike Liidu juhatus ja teeb otsuse 15. oktoobril 2002. a.

Lisainfo: tel/fax 646 0109

mobiil 05183558

e-mail: reederid@hot.ee

Libertas est potestas faciendi id, quod iure licet

Vabadus on võimalus teha seadusega lubatud